USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **L. S.**, zastoupeného Mgr. Pavolem Kehlem, advokátem, sídlem Panská 6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-151/ZA-ZA11-ZA10-2019 ze dne 24. 7. 2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 43/2019-39 ze dne 3. 6. 2021,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 7. 2019 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce pobýval v České republice (dále též „ČR“) v letech 2015 až 2018 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Po jeho neprodloužení požádal v roce 2019 o mezinárodní ochranu. Obával se pronásledování kvůli účasti na demonstracích v roce 2015 a kvůli politickým aktivitám své matky, argumentoval také hrozícím nástupem na povinnou vojenskou službu. Žalovaný ovšem vyhodnotil, že tyto skutečnosti neodůvodňují přiznání žádné z forem mezinárodní ochrany a nesvědčí o tom, že by stěžovateli hrozilo pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy.

[2] Městský soud v Praze zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. I když matka stěžovatele byla zraněna při demonstraci v roce 2011 policií, později opustila Ruskou federaci a v USA jí nakonec byla udělena mezinárodní ochrana, klíčové podle městského soudu je, že žalobce sám svůj politický názor vyjádřil na několika demonstracích v roce 2015, osobně žádné problémy neměl a nic nenasvědčuje tomu, že by byl státními orgány ztotožněn a jakkoliv postihován. Ani opakované vycestování z Ruské federace nebylo spojeno s obtížemi. V roce 2016 byl na letišti jako jediný cestující vzat stranou asi na 5 až

10 minut a podroben kontrole, po předložení dokladů byl ale propuštěn. I přes nepříjemné pocity, které žalobce mohl zažívat, je jen jeho domněnkou, že prohlídka měla souvislost s činností jeho matky. Žalobce nadto o mezinárodní ochranu požádal až v roce 2019 poté, kdy mu nebylo prodlouženo jeho pobytové oprávnění, neboť včas nedodal potřebné podklady. To nasvědčuje účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu. Pronásledování, jehož se stěžovatel obává, se tedy nejeví alespoň přiměřeně pravděpodobné, a obdobně stěžovatel není vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti rozsudku podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[4] Stěžovatel namítá, že podal žádost o mezinárodní ochranu kvůli obavám z politického pronásledování. V roce 2015 se totiž zúčastnil protirežimních protestů. Za zásadní pokládá, že jeho matka měla v Ruské federaci „politické problémy“, kvůli nimž zemi v roce 2016 opustila a nakonec získala v USA mezinárodní ochranu. Kvůli výhružkám, kterým stěžovatel s matkou v Ruské federaci čelili, si oba změnili jména. Správní orgán ovšem tyto skutečnosti dostatečně nezohlednil. Rovněž kontrola, které byl stěžovatel podroben v roce 2016, neměla běžný charakter, byla provedena s cílem zastrašit stěžovatele. Riziko perzekuce ze strany orgánů Ruské federace je tak velmi reálné a nelze očekávat, že během doby, kdy stěžovatel a jeho matka nepobývali v Ruské federaci, na ně státní orgány zapomněly.

[5] Podle stěžovatele je napadený rozsudek dále v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne nutnost hodnotit, zda jednotlivec po vycestování má možnost získat jiný typ pobytového oprávnění a vrátit se do ČR. Podání takové žádosti je ale v případě stěžovatele vzhledem k situaci v Ruské federaci vyloučeno. Stěžovatel dále nepopírá, že v ČR nemá rodinné vazby, avšak zdůrazňuje, že k porušení čl. 8 Úmluvy může dojít i nepřiměřeným zásahem do soukromého života, který zde stěžovatel vede. Studuje zde a má zde přátele, což nebylo dostatečně uváženo.

[6] Konečně stěžovatel namítá, že žádost o mezinárodní ochranu podal až po 3 letech od zahájení pobytu v ČR z toho důvodu, že mu předtím nehrozilo nebezpečí návratu do Ruské federace. Přístup městského soudu k hodnocení této okolnosti je chybný a založený na nepřiléhavé judikatuře.

[7] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že námitky týkající se napadeného rozsudku mají velmi obecný charakter. Městský soud se s žalobními námitkami náležitě vypořádal a stěžovateli se nepodařilo konkrétně identifikovat, v čem spatřuje chybnost úvah městského soudu. Kasační stížnost by proto měla být zamítnuta nebo odmítnuta pro nepřijatelnost.

[8] Vyjádření žalovaného bylo stěžovateli zasláno na vědomí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou v řízení před krajským (městským) soudem samosoudcem, a proto se soud podle § 104a

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[12] Městský soud se v souladu s ustálenou judikaturou zabýval tím, zda je alespoň *přiměřeně pravděpodobné*, že stěžovatel bude vystaven pronásledování, a zda nečelí *reálnému nebezpečí* vážné újmy (k těmto důkazním standardům viz rozsudek ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Městský soud shledal, že tyto důkazní standardy naplněny nebyly, a důvody pro tento závěr přezkoumatelně v odůvodnění vyložil. I když matka stěžovatele byla při účasti na demonstraci v roce 2011 zraněna policií, opustila Ruskou federaci a nakonec jí v USA byla udělena mezinárodní ochrana, stěžovatel sám svůj politický názor projevil na několika demonstracích v roce 2015 a nejeví se, že by byl státními orgány ztotožněn a za účast na demonstracích jakkoliv postihován. Se státními orgány stěžovatel neměl žádné potíže a mohl opakovaně ze země vycestovat, přičemž o pronásledování či vážné újmě nesvědčí ani skutečnost, že byl v lednu 2016 podroben několikaminutové podrobnější kontrole dokladů. Stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až po třech a půl letech strávených v České republice poté, kdy mu nebylo prodlouženo pobytové oprávnění za účelem studia, tedy v situaci, kdy byly přinejmenším ztíženy možnosti obnovy legálnosti pobytu. To lze v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu pokládat za skutečnost nasvědčující tomu, že stěžovatel nepovažoval důvody, pro které se domáhá mezinárodní ochrany, za natolik palčivé (srov. rozsudek č. j. 3 Azs 119/2004-50 ze dne 13. 1. 2005; nebo rozsudek č. j. 7 Azs 9/2016-34 ze dne 7. 4. 2016). Ve skutkovém a právním hodnocení provedeném městským soudem nelze spatřovat žádný exces.

[13] Otázkou možného porušení čl. 8 Úmluvy, a tedy i případného udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu, se judikatura Nejvyššího správního soudu rovněž opakovaně zabývala. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, dovodil „*obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.*“ Při stanovení rozsahu povinností státu je v každém případě nutné zvážit okolnosti

konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28, a ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013-35). Stěžovatel žádné rodinné vazby v České republice nemá. V kasační stížnosti se zmiňuje pouze o zásahu do svého soukromého života spočívajícího v tom, že zde studuje a má zde přátele. Narušení těchto vazeb nicméně o nepřiměřenosti zásahu do soukromého života nesvědčí. Městskému soudu nadto nelze vytýkat, že se touto problematikou nezabýval, neboť stěžovatel žádnou podrobnou argumentaci, proč by mohlo dojít k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého života, v žalobě neuvedl. Argumentaci o ztížené možnosti občanů Ruské federace žádost o pobytová oprávnění a vrátit se do ČR nebyla uplatněna u městského soudu a je nyní nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.); ani k případnému zhoršení této situace po vydání rozsudku městského soudu neshledává Nejvyšší správní soud důvod přihlížet a prolomit tím § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. (viz obdobně důvody obsažené v následujícím odstavci).

[14] Zbývá dodat, že stěžovatel se domáhal mezinárodní ochrany i kvůli obavám z povinné vojenské služby. I když v kasační stížnosti stěžovatel v této souvislosti nevznáší žádnou námitku, pokládá Nejvyšší správní soud za vhodné zmínit, že po vydání rozsudku městského soudu došlo ke změně situace vzhledem k invazi Ruské federace na Ukrajinu a mobilizaci probíhající v Ruské federaci. V důsledku těchto událostí by povinná vojenská služba mohla být nyní spojená s účastí na uvedeném ozbrojeném konfliktu. Za určitých okolností by se mohlo jednat o důvod k udělení mezinárodní ochrany. Avšak Nejvyšší správní soud již dovodil, že postačuje možnost tyto nové skutečnosti uplatnit v rámci nové (opakované) žádosti o mezinárodní ochranu a že v této situaci není důvod, aby Nejvyšší správní soud prolomil pravidla stanovená v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. a k těmto novým skutečnostem přihlédl (v podrobnostech viz rozsudek ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 Azs 84/2022-61, body 27–33). Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo namístě se od těchto závěrů odchýlit.

[15] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v projednávané věci neshledal pochybení městského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4, a usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 9. listopadu 2022

JUDr. Filip Dienstbier Ph.D.
předseda senátu